

QISHLOQ HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqq boshlagan

№ 70 (7.063). Sotuvda erkin narxda

Аскар уйга қайтди

— Бўйларингдан ўргилай болам, алпдек йигит бўлибсан. СУРАТДА: шахрихонлик Бахромжон Исоқов онаси Жўраҳон опа билан.

Х.АРАББОЕВ олган сурат.

● **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг олтинчи ялпи мажлиси** 2006 йил 9 июн куни соат 10.00 да Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг мажлислар залида очилади.

● **Вазирлар Маҳкамасида** Компьютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича мувофиқлаштирувчи кенгашиш навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

● **6 июн куни** Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Уни комиссия Раиси Мирзауллубек Абдусаломов бошқарди.

● **Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурдаги** Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти интернетдаги веб-саҳифаси тақдими бўлиб ўтди.

● **Маннон Уйғур номидаги** Тошкент Давлат санъат институтида республика талаба-ёшларининг "Барҳайв анъаналар" фестивал-танлови яқунланди.

● **Пойтахтимизда** ўсимликлар оламини муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштиришга бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди.

● **Ўзбекистон Республикаси** Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли Фтизиатрия ва пульмонология илмий-тегириш институтида соҳада эришилган ютуқ ва муаммоларга бағишланган илмий-амалий анжуман ўтказилди.

● **Ўзбекистон тарихи** давлат музейида Қарши шаҳрининг 2700 йиллик юбилейига бағишланган кўргазма очилди.

● **Наманган вилояти** стандартлаш ва метрология бошқармаси ташаббуси билан ўтказилган амалий семинар-кенгашиш гадала ўрин-йиғинини самарали ўтказиш билан боғлиқ долзарб масалалар муҳофаза қилинди.

● **Навоий шаҳридаги** маданият ва истироҳат боғида вилоят табииоти муҳофаза қилиш қўмитаси ташаббуси билан экологик фестивал ўтказилди.

● **Тошкент вилояти** Урта Чирчиқ туманида диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар анжумани бўлиб ўтди.

● **Наманган вилояти** ўлкашунослик музейи ҳамда Хотира ва қадрлаш музейи ҳамкорлигида "Тарих - маънавият кўзгуси" китоби нашрдан чиқди.

● **Республика болалар** кутубхонасида "Ватан, сенсан энг гўзал чаман" деб номланган китоблар кўргазмаси очилди.

Етуқ мутахассислар тайёрлаш - давр талаби

Хар бир соҳа тараққийти чукур билим эгаллаган, қобилиятли, етуқ мутахассислар тайёрлаб бериш билан узвий боғлиқ, албатта. Яқинда Президентининг "2006/2007 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида"ги қарори матбуотда эълон қилинди.

Айтиш мумкинки, мазкур ҳужжат Қадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазиғларни ҳаётта татбиқ этиш, ёшларимизнинг юртимиз иқтисодиёти ва ижтимоий соҳа тармоқларини ривожлантиришда замонавий талабларга жавоб берадиган, юқори малакали мутахассислар бўлиб етишишлари учун уларга давлатимиз томонидан катта ғамхўрликлар қилинаётганининг ёркин ифодасидир.

Қарорда белгиланганидек, 2006-2007 ўқув йилида олий таълим муассасаларига бақалаврият ва магистратурага умумий қабул квотаси 63829 микдорда эканлиги, яъни ўтган йилгига нисбатан 1329 ўрин қўп ажратилгани эътиборга молик.

Бу йил аёллар спортини ривожлантириш юзасидан алоҳида қабул квотаси (221) белгиланган, - дейди Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг масъул ходими Мадамин Орифонов. - Сервис хизмати учун қадрлар тайёрлашга қаратилган янги йўналиш киритилганини ҳам таъкидлаб ўтмоқчиман. Олий таълим муассасалари тарихида ташкил этилган махсус сиртки бўлимларга қабул бўйича ҳам ўтган йилги микдор 600 ўринга ортди. Бу педагог кадр-

ларни қисқа муддатда ва ишдан ажралмаган ҳолда олий маълумотга эга бўлишларида қўшимча имконият беради. Тақриблар шуни кўрсатяптики, мактаб ўқувчиларида ўқинишнинг бу шаклига қизиқиш катта, худди шундай иқобий ҳолатни журналистика бўйича олий курсага бўлган қизиқишда ҳам кузатиш мумкин.

Шу ўринда ушбу қарорнинг яна бир муҳим жиҳати ҳақида тўхталыш жоиз. Яъни унда таъкидланганидек, манфаатдор вазирликлар, идоралар, компаниялар, ассоциациялар, ташкилотлар ва олий таълим муассасалари битирувчиларининг асосий истеъмолчилари бўлган бошқа ташкилотлар иштирокида мазкур ўқув юртлирига қабулни янада такомиллаштиришга йўналтирилган пухта тизимли тахлил ўтказиш белгилаб қўйилди. Бунда бу ўқув даргоҳларига ўқинишга кирувчиларнинг қизиқиши, реал ва истиқболдаги талабга мувофиқ бақалаврлар сони, йўналишлари бўйича қабулни амалга оширишни назарда тутишга эътибор қаратилди.

Олий таълим муассасаларига қабул қилишнинг ўтган йилги натижалари асосида яна бир нарсани эътироф этиш мумкин, лицей ва коллежларда ўқитган ёшлар ўртасида қасбга йўналтириш ишлари намунали олиб бориляпти. Айтилик, академик лицейларни тамомлаган ўқувчиларнинг олий ўқув юртлирига ўқинишга кириш даражаси йилдан-йилга ўсиб бормоқда, 2003-2005 йилларда бу борадаги кўрсаткичлар 69, 71, 72 фоизни ташкил этди.

Д.МАТКАРИМОВА

Жондор туманидаги Сепатта қишлоқ фуқаролар йиғини худудда яшовчилардан Аҳмад Аҳмедовни сўраб-суриштирдуқ бўлсангиз, "Ҳа, ўзимизнинг спортсевар йиғитми?" деганча у раҳбарлик қилаётган "Содик Раззоқ" фермер хўжалиги сари бошлашди. Мабодо, Аҳмаджонни дала-сидан топа олмагансиз, уни Моҳон қишлоқ стадионида учратишингиз тайин.

—Аҳмад Аҳмедов қишлоқ футбол жамоасига ҳам бошчилик қилаётипти, - дейди "Маънавият ва маърифат" маркази туман бўлими раиси Даврон Рустамов. - Футбол унинг жону дили. Спортсевар фермер жамоани зарур либос ва тулар билан таъминлаган. Қишлоқ стадионининг ростмана ўйингоҳ қибғасига хелишида ҳам фермернинг ҳиссаси катта.

—Чиндан ҳам футболга илоҳим баянд, - дейди Аҳмаджон биз билан сўхбатда. - Ҳазим 38 ёшданман. Мириқиб ўйнайман. Бултур фермер хўжалигимиз соврини учун турнир ташкил этдик. Тумонот одам йиғилди. Фолибларга муқофот тариқасида 150 минг сўм ажратдик. Бу йил август ойида эса спортсевар Юношжоннинг хотирасига бағишлаб турнир ўтказмоқчимиз.

Фермер ҳимматидан шу худудда яшаётган кам таъмин-

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг буғун очиладиган олтинчи ялпи мажлиси олдида парламентнинг юқори палатасида қизгин тайёргарлик ишлари олиб борилди.

Ана шу тайёргарлик доирасида Сенат қўмиталирида парламент юқори палатаси аъзоларининг бўлажак анжумани кун тартиби лойиҳасига киритилган масалалар кўриб чиқилди, муҳокамага қўйиладиган материаллар пухта ишлаб чиқилди.

Ялпи мажлисда сенаторлар 10 та Қонунни кўриб чиқилари керак. Шундай қонунлардан бири "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига, "Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Уйғой кодексига қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунидир. Кириштилаётган қўшимчалар иш билан банд бўлмаган аҳолини ишлаб чиқариш фаолиятига жалб этиш, оилаларнинг даромадини кўпайтириш, йирик саноат корхоналарининг рентабеллигини ошириш, шу жумладан бунга қасаначилик меҳнатидан фойдаланиб аришиш учун ҳуқуқий шароитлар яратиш имконини беради. Ушбу Қонун Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 5 январдаги "Йирик саноат корхоналари билан қасаначиликни ривожлантириш асосидаги ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасида кооперацияни кенгайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонида мувофиқ тайёрланган.

Сенаторлар "Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини ҳам кўриб чиқадилар. Ушбу Қонунни ишлаб чиқишда халқаро тажриба, ҳусусан, Жаҳон интеллектуал мулк ташкилоти (ЖИМТ)нинг намунавий қонунлари, Адабиёт ва санъат асарларини муҳофаза қилиш тўғрисидаги Берн конвенцияси (1971 йил), ижрочилар, фонограммаларни тайёрловчилар ва эшитириш берувчи ташкилотларнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилиш тўғрисидаги Рим конвенцияси (1961 йил) қоидалари ҳисобга олинган.

Янги қонун Жаҳон савдо ташкилоти (ЖСТ) билан боғлиқ битимларнинг таркибий қисми бўлиши Интеллектуал мулк ҳуқуқларининг савдо жиҳатлари бўйича битим талаблари ва стандартларига ҳам мослаштирилган. Бу жуда ҳам муҳим, чунки Ўзбекистон адабиёт ва санъат асарларини муҳофаза қилиш тўғрисидаги Берн уошмасининг аъсосидир. Янги Қонун асар муаллифлирига, ижрочиларга ва фонограмма тайёрловчиларга ҳам шахсий мақсадларда, ҳам омма олдида ижро этиш ёки прокат вақтида тақоррланганлик учун ҳақ тўлаш масалаларини ҳал қилиш имконини беради.

Ҳозирги вақтда турли ташкилий техника, компьютерлар кенг тарқалиб бораётганилиги ва улардан аҳоли, айниқса, ёшлар бемалол фойдаланиши мумкинлиги туфайли порнография махсулотларини, шунингдек, миллий, ирқий, диний адоватни тарғиб қиладиган, ижтимоий ахлоқ учун хавфли бўлган, ёшларнинг маънавий ривожланишига зарар келтирадиган мате-

риалларни тайёрлаш ва тарқатиш билан боғлиқ хатти-ҳаракатларнинг ижтимоий хавфи кучайиб бормоқда.

Шу муносабат билан ялпи мажлис кун тартиби лойиҳасига киритилган "Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодексларида ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонун бундай материалларни тайёрлаганлик, тарқатганлик ва сақлаганлик учун жиноий ва маъмурий жавобгарликни қўчатиришга қаратилган. Қонун маъмурий жазо қўлланилгандан кейин диний мазмундаги материалларни тарқатиш мақсадида Қонунга хилоф равишда тайёрлаганлик, сақлаганлик, Ўзбекистон Республикаси худудига олиб кирганлик учун жиноий жавобгарликни назарда тутадиган янги нормани киритди.

"Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 8, 71-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонун айрим тоифадаги корхоналарнинг солиққа тортиш масалаларини тартибга солиди, яъни микрофирмалар ва кичик корхоналарга ягона солиқ тўловини тўлашни назарда тутадиган солиққа тортиш тизимига ўтиш ҳуқуқини беради. Бунда ягона солиқ тўловини тўлайдиган микрофирмалар ва кичик корхоналарга ягона солиқ тўлови суммасини бюджетга тўланган қўшилган қиймат солиғи суммаси миқдоридан мустақил равишда камайтириш ҳуқуқи берилди. Айни вақтда камайтириладиган сумма миқдори бюджетга тўлашни керак бўлган ягона солиқ тўлови бўйича бутун сумманинг 50 фоизидан ошмаслиги керак.

"Муудофаа тўғрисида"ги, "Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қўчалари резервидаги хизмат тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонун маълуматлиги муҳофаза қилишнинг тартиб-таъминлаш, ҳарбий хизматини, шунингдек, резервдаги хизматни ўташ масалаларида Ўзбекистон Республикаси Президентини ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатларини чегаралаб қўйишни назарда тутди.

"Ўзбекистон Республикасининг Шаҳарозлик кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонун шаҳарозликдаги ишларни такомиллаштиришга қаратилган. Қонун шаҳарозлик фаолиятини молилаш манбаларни рўйхатини давлат корхоналарини ҳусуолилаштириш ҳисобига кенгайтиради, мамлакатимизда шаҳарозликни ривожлантириш учун янги ҳуқуқий имкониятлар яратди.

(Давоми 2-бетда)

Футболга меҳри баланд фермер

ланган оилалар ҳам баҳраманд. Қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Йўлдош Дилмоновнинг гувоҳлик беришича, ёрдамга муҳтож фуқаролардан фермер қўмагини аямаяпти. 21-ўрта мактаб маъмурияти ҳам фермердан мамун. Нега ҳам ҳурсан бўлишмасан. Ахир, "Содик Раззоқ" фермер хўжалиги

лаб чарчашни билмайсиз. Адаҳмажон шу боисдан фермер хўжалигининг футболга меҳри баланд аъзоларини мамлакат олий табақаси иштирокчис бўлган "Бухоро" жамоаси ўйналарига олиб тушади.

—Дехқончиликдаги ишлар қандай бораёпти? - дея сўраймиш ундан.

—Яъши, - дейди фермер. - Бултур қишлоқ ҳўжалик экинлари етиштириш бўйича барча шартнома режаларини ошириб берадик. Ҳозир 90 гектар ердаги гўза парвариши ажвуда.

—Германияда футбол бўйича жаҳон чемпионати бошланди, - дея гап мавзусини яна "миллионлар йўни"га бурдик. — Сиз қайси терма жамоага мухлислик қиласиз?

—Бразилия, Украина ва Англия терма жамоаларига.

—Мабодо, Ўзбекистон терма жамоаси жаҳон чемпионатида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритганида...

—Ордашларимизга мухлислик қилган бўлар адим, албатта, - дейди у ўйлаб ҳам турмай.

Минглаб ватандошларимиз қатри Аҳмаджоннинг юрагидан бир туйғу муштаҳам ўрин олган. Бу она-Ватанга меҳрмуҳаббат ҳиссидир. Бу туйғу эзу умидлар билан йўрилган. Умидлар бир кун ушалиши муқаррар. Ҳозирча эса...

—Ҳозирча жаҳон чемпионати ўйналаридан баҳра оламиз, нималариндир ўрганамиз, - дейди футболсевар йиғит. - Тўп ортидан юргун болжонларимиз юрагига ўт ёқшимиз учун керак бу.

Аҳмаджон ҳақ. Юрагидан ўти бор йиғитлар юрт шаънини осмон қадар юксак кўтаришлари муқаррар.

Истам ИБРОҲИМОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

2006 йил - Ҳомийлар ва шифокорлар йили

ҳиммати билан мактабга 350 минг сўмлик спорт жиҳозлари олиб берилди. Футбол, баскетбол, волейбол билан мунтазам шуғулланиш имконияти юзага келди.

Сирасини айтганда, чиройли ва кескин қурашлар билан ўтган футбол ўйини яъши сахна асаридек гап. Мириқиб дам оласиз. Завқланасиз, ҳаяжонга бериласиз. Севимли жамоангиз голиб чиқинда қайфиятингиз чунонам кўтариладиги, иш-

Қорақалпоғистон пиллачилари муваффақияти

Қорақалпоғистон пиллачилари шартномавий режани бажариб, давлатга 673,4 тонна сифатли ҳосил топиришди.

Хар бир кунти ипақ қўртидан ўртача 52 килограммдан пилла етиштирилди. Шартнома бажаришида Қоғайли, Хўжайли, Чимбой, Беруний туманлари биринчилардан бўлиб марра чизғидан ўтишди. Амударё, Тўртқўл, Эликқалъа туманлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Қорақалпоғистонлик пиллачилар давлатга жами 700 тонна пилла топиришга аҳд қилганлар.

Ҳидоят АХМЕДОВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Мулкдор ҳуқуқи ҳимояда

Бугун республикамиздаги юз минглаб гектар ерлардаги галлазорлар олтин тусга кириб, кўзни қувонтирмоқда. Мамлакатимиз бўйича галла ўримишга оммавий киришилди. Далалардан мўл-кўл रिझ-рўзимиз йиғиб олинмоқда. Юртимиз фаровонлиги, дастурхонимиз тўқинлигини таъминловчи ушбу донни етиштиришда қўпчилигини меҳнати сингди, десак янглишмаган бўламиз.

Дехқон пешона терини тўқиб далада меҳнат қилган бўлса, фермерларга хизмат кўрсатувчи ташкилотлар уларни ўз вақтида ёқили-мойлаш материаллари, минерал ўғит, пил маълағлари, зарур техника воситалари билан таъминлашга астойдил ҳаракат қилдилар. Бугун етиштирилган мўл ҳосил шу ҳамжихатликнинг, томонларнинг ўзаро тумаларга амал қилишнинг самарасидир. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ҳодимлари ҳам дехқонларнинг ташвишига дардаш, уларга суянчиқ, ҳуқуқий масалаларда қўмақчи, қишлоқ ҳўжалик соҳасида қонунийликни таъминловчи ва уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қамарбаста бўдилар.

Хоразм вилояти прокуратураси ҳодимлари ҳам Ўзбекистон Республикаси Президентининг "2006 йил ҳосили учун кузги бошоқли дон экинларини эқиш, навларни жойлаштириш ва харид қилишнинг ташкилий чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорининг амалий ижросини таъминлаш борасида қатъий иш олиб бордилар. Асосий эътибор бошоқли дон экинларини ўз вақтида ва сифатли эқишга, контрактация шартномаларининг бажарилишини таъминлашга қаратилди.

(Давоми 2-бетда)

Зарбдор қушлар масъулияти

Дехқонларнинг кўп йиллик тажрибаларидан маълумки, зарарли хашаротларга қарши ўз вақтида курашилмаса, ҳосил чўғи 25-30 ва, ҳатто, ундан ҳам кўпроқ фоизга камайиб кетиши мумкин.

Шунинг учун гўза зараркундандаларига қарши мавсум

Ҳашаротларнинг қушандаси - ҳашарот

хатдан қимматга тушади. Биологик услуб эса қатор афзалликларга эга: табиатнинг мусафоллигини таъминлайди, жониворлар ҳаётига фойда келтиради. Бугунги кунда анча қамбў бўлган асалариқчиликни ривожлантириш учун қўлай имкониятлар яратилади. Биосул ўз вақтида қўлланилса, самарадорлиги юқори бўлади.

— Биосулнинг афзалликларини тушушган Жиззах вилояти пахтакорлари мамлакатимизда биринчилардан бўлиб тўла биологик курашга ўтишган, - дейди Қишлоқ ҳўжалик илмий-ишлаб чиқариш маркази вилоят бўлими раҳбари Абдуғани Илашев.

— Бугунги кунда мавжуд 40 та биолобаротларларда фойдали хашаротларини қўпайтириб, олтингургурдан бошқа қимбўйи препаратлар ишлатилмапта.

(Давоми 2-бетда)

Эътироф

Яқинда Саудия Арабистонида Ўзбекистон Республикаси Президентининг араб тилида нашр этилган "Ўзбек халқи ҳеч қачон ҳеч қимга қарам бўлмайди" китобининг тақдими бўлиб ўтди.

Умуман, бу Саудия Арабистонида эътиборли воқеа бўлди. Чунки, улар Ўзбекистон ўтказаятган мустақил ташқи сиёсатдан, бизда тинчлик ва оқсоишталлик ҳўм сураётганлигидан, бунёдкорлик ишлари қўламининг бугунги кундаги натижаларидан мамун эканлигининг изҳор этмоқдалар.

Ар-Риёд ва Жидда шаҳарларида бўлиб ўтган тақдимот маросимларини телеэкранда кўраб эканман, саудиялик ўзбек биродарларимизнинг қалб сўзларидан тўқилганлиб кетдим. Айниқса, уларнинг Ўзбекистонда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш йўлида олиб борилаётган ишларга берган ҳолис баҳолари қаттиқ таъсир қилди.

Шу пайт кўз олдимда 1992 йил 11 апрел кунги манзара намўн бўлди. Уша кун Жидда аэропортида биринчи марта мустақил Ўзбекистоннинг миллий байроғи хилпйраган эди. Ушанда саудиялик дошларимиз Ватан байроғини қўриб, ҳаяжондан энтиқиб, қўларидан дув-дув ёш тўқиятди.

Сўзиси, бундай манзара хар қандай қалбни эритиб юборади. Миллий гурур, миллат шаъни, она-Ватандан факрланиш ҳисси ана шундай қудратли ва улғурғу куч. Назаримда, ордан ўн тўрт йилдан кўпроқ вақт ўтиб, Ўзбекистон Президентининг китоби тақдимоти бағишланган маросимда саудиялик миллатдошларимиз ана шундай ҳолатга тушдилар.

Бу йил биз мустақиллигимизнинг ўн беш йиллигини нишонлаймиз. Хар йили хорихдан қўлаб байрам табриклари келади. Уларнинг орасида хамиша хорихлик миллатдошларимизнинг дид изхорлари баён қилинган мактублар алоҳида ажралаб туради. Маккада яшайдиган бир гуруҳ ватандошларнинг Юртбошимиз номига йўлланган бир табригини ҳечам унутолмайман. Унда шундай дейилган эди: "Ўн икки юлдузини бағрига олиб, хилпйраб турган ҳуррият нишонамиз - шароф-шавкатимиз, ноэли байроғимизга салом.

(Давоми 2-бетда)

Янгликлар

Янги қўшма корхона

Фузор туманида "Фузортекс" Узбекистон - Латвия қўшма корхонаси ташкил этилди. Унинг Низом жамғармаси 250 минг АҚШ доллари миқдорига бўлиб, Латвия томонидан "Авесто" МЧЖ 150 минг АҚШ доллари, Узбекистон томонидан "Хусайн" ишлаб чиқариш корхонаси 100 минг АҚШ доллари миқдорига ҳисса қўшилган. Қўшма корхона тумандаги Оқнура қишлоғида замонавий ип-йилгирив фабрикасига асос солишни мақсад қилиб олган. Тайёрланадиган ип-калав ҳамда трикотаж маҳсулотларини хориққа экспорт қилиш мўлжалланган.

Бағрикенглик

"Қашқадарбпахтасаноат" акциядорлик бирлашмаси жамғармаси аъзолари раҳбарлик қилишида бағрикенглик бўлишидан қўшма корхонага 500 нафар фарзандини оромгоҳларда бепул дам олишларида имконият яратди.

Бирлашма Яққабог туманидаги "Шилек" оромгоҳида ўғил-қизларни яхши дам олиши, уларнинг кўнгилли ҳордиқ чикаришлари учун барча шарт-шароитларни муҳайё қилмоқда. Шунингдек, воҳадаги 70 нафар фермер ҳам 140 нафар ўқувчининг оромгоҳларида бепул дам олиши таъминлашга қарор қилишди.

Фахриддин БОЗОРОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Ислоҳот

Наманган вилоятидаги "Фурумсарой" сувдан фойдаланувчилар уюшмаси ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамай, худуддаги барча сув муаммолари мазкур СФУ орқали ҳал этилмоқда. Мироблар 96 та фермер хўжалигига хизмат кўрсатишди. Мулкдорлар ихтиёрида 1188 гектар пахта, 1124 гектар галла майдони бор. Жами экин майдони 4540 гектарни ташкил этади. Уюшма мироблари барча фермерлар билан сув етказиб бериш юзасидан шартнома тузганлар. Пахта далалигига сув бериш жадалли ҳар бир фермернинг розилиги билан тасдиқланган.

Сув тақсимотида маҳаллий шарт-шароит бош мезон қилиб олинди. Асосий эътибор тупроқ таркибига қаратилди. Ҳўзани суғоришни даштли худудларидан бошлашга келишиб

СФУ:

Ҳар қатраси эътиборда

олинди. Чунки, бу худуддаги тупроқда намнинг сақланиши жуда кийин. Мавсум давомида ғўза 5-6 марта сув ичмаса, қўзланган ҳосилни олиб бўлмайди.

Уюшмага ажратилган сув лимити эътиҳонинг 70 фоизини қаноатлантирадиган бир пайда яна 5 та гидростанция - сув тақсимлаш иншооти қуриб битказилди. Улар сув ўлчаш асбоблари билан тўлиқ таъминланди. Шимолий Фарғона канали, Чодақсой, Жиддалсойдан сув тортадиган 3 та насосга эътиёт қисилар, 2 та "ЭО-304" трактори олинди. 8 та рация, 5 та велосипед, компьютер, тўғон учун қурилиш материаллари ва бошқаларга талайгина маблағ сарфланди. Буларнинг барчаси сувдан фойдаланувчилар уюшмаларини қўллаб-қувватлаш Дастурининг беминнат ёрдами эвазига қопланди.

Дастур томонидан ана шундай беминнат моддий ёрдам тумандаги "Ширинсув - Янгиер", "Найман", "Иттифок" СФУларига ҳам кўрсатилмоқда. Жумладан, "Ширинсув - Янгиер" уюшмасига 48 миллион сўмдан ортиқ молиявий ёрдам берилди. Уюшмада шу маблағ ва фермерлар бадалли ҳисобига 1,3 километр янги зовур қазилди. Бунинг натижасида худуддаги фермер хўжаликлари ва Тўда қишлоғи 30 хонадонининг мушкулга осон бўлди: ер ости сувлари тортилди. 26,7 гектар майдонга сув чиқарилди. "Белорус" трактори, 8 та велосипед, шунара рация, компьютер, сув тортиш насосларига 3,3 миллион сўмлик эътиёт қисмлар сотиб олинди.

Дастурнинг яна бир молиявий ёрдами эвазига суғоришнинг янги технологияси жорий қилинди. Шу мақсадда эрта баҳорда "Муштақиллик" фермер хўжалигининг 4,5 гектар майдони капитал текисланди. Нишаби бир текис олинди. Ўқарикларга ҳожат қолмайдиган бўлди. Суғоришга сифон усули жорий қилинди. Эгарт оралиб 25 ммлик полиэтилен қувар орқали ғўзага сув таралди. 8 соатда 1,5 километр узунликдаги хўжақлар суғорилди. Сув, ишчи кучи, вақт ва маблағ тежалди. Бундай тақрибга келажақда бошқа фермер хўжаликлари ҳам жорий этилади.

Сув қамчилиги қутулётган бу йилги мавсумда миробга кўп нарса боғлиқ эканлигини, сувни истеъмолчиларга ўз вақтида етказиб бериш бўлажақ ҳосил тақдирини ҳал этишини гурумсаройлик мироблар жуда яхши билишади.

Халқимизда "Отанг мироб бўлса ҳам, қулқининг бошида бўл", деган нақл бор. Фурумсаройда 5 та сув тақсимлаш иншооти, янги бешта қулқор бор. Сувдан фойдаланаётган фермер эса 96 та. Уларнинг барчасини қулқор бошига жойлаштириш мумкин эмас. Фурумсаройлик мироблар эса шундай омилкорлик билан иш тутишарканки, рақсий қилиб айтганда, қулқорларни фермер даласи бошига олиб келишмоқда.

Р.ШЕРАЛИЕВ

Акс-садо

Беш уздан ортик маҳалла. 31 ширкат ва барча фермер хўжаликларида "Галласи ўриб олинган майдонларни ёқманг" номли оммавий плакат етказиб берилди. Шу билан бирга, ҳозирдан бўшган майдоннинг қулға айланмаслиги юзасидан ҳар бир ширкат ва фермер хўжалиги раҳбари зиммасига аниқ вазифа-масъулият қўйилган, бу ҳатто хўжақлаштириш ҳам қўйилган.

Вилоятдаги қишлоқ хўжалиги йўналишидаги 14 та касб-ҳунар коллежи талабалари "Қишлоқ ҳаёти" газетасида эълон қилинган муражаатга лаббай деб жавоб бермоқдалар. Бу йил 400 гуруҳга уюшган олти миң талаба галла ўрим-йиғимини иштирок этиш истагини билдирди. Улар буюртма асосида фермер ва ширкат хўжаликлари далаларида сомон йиғадилар. Бунинг учун ўша 14 коллеж ихтиёридаги ўқув техника ва транспортлари ҳам жалб этилади.

Рустамжон УММАТОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида

(Боши 1-бетда) "Қонулар лойиҳаларини тайёрлаш ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритиш тартиби тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қонун лойиҳаларини тайёрлашнинг асосий принципларини, қонунчилик ташаббуси ҳуқуқини амалга ошириш шаклини, қонун лойиҳаларини тайёрлашни ташкил этишга, уларнинг мазмунини, қонун лойиҳаларини экспертиза қилиш, Қонунчилик палатасига киритиш, шунингдек, киритилган қонун лойиҳаларини қайтариш тартибига қўйилмаган талабларни белгилаб беради. Қонуннинг қабул қилиниши мамлакатда қонун ижодкорлиги жараёнини тақомиллаштиришга ёрдам беради.

Ялпи мажлисда ташқи иқтисодий фаолият шароитларини тақомиллаштириш ҳамда Ўзбекистон Республикасида интеллектуал мулкни муҳофиза қилиш мақсадида қабул қилинган "Белгиларни халқаро рўйхатдан ўтказиш тўғрисидаги Мадрид битимини (Мадрид, 1891 йил 14 апрел) денонсация қилиш ҳақида"ги ва "Ўзбекистон Республикасининг Белгиларни халқаро рўйхатдан ўтказиш тўғрисидаги Мадрид битимига доир Бавнномага (Мадрид, 1989 йил 27 июн) қўшилиши ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунларини қўриб чиқиш режалаштирилмоқда.

Утган даврда Сенат мамлакат Конституцияси ва Қонулари билан ўзининг мулқат иқтиёрига берилган ваколатларини ҳам, парламент иқтисод палатасининг иқтиёрига биргаликда берилган ваколатларини ҳам тўла-тўқис амалга оширди. Қонуни, унинг қўмиталари мажлисларида Бош прокурор, Марказий банк бошқаруви раиси, Хисоб палатаси, Табиатни муҳофиза қилиш давлат қўмитаси раисининг ҳисоботлари қўриб чиқилди ва Сенатнинг ялпи мажлисида муҳофиза қилиш учун тайёрланди.

Сенатнинг навбатдаги ялпи мажлиси арафасида унинг қўмиталари томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг бешинчи ва олтинчи ялпи мажлислари оралиғидаги даврда олиб борилган иш якуналари қўриб чиқилди. Сенат Кенгаши, қўмиталарининг ўшбу масалаларга бағишланган мажлисларида Сенат бу даврда қонунчилик, назорат фаолиятини амалга ошириш ҳамда фуқароларнинг муражотларини қўриб чиқиш соҳасида сезиларли ишларни амалга оширилганлиги қайд этилди. Қонуларни қўриб чиқиш ва қабул қилиш, биргаликда мажлислар, тadbирлар ўтказиш масалалари юзасидан Олий Мажлис Сенати билан Қонунчилик палатасининг тегишли қўмиталари ўртасидаги ўзаро алоқалар яхшиланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг 2005 йилда мамлакатни иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш якуналари ва 2006 йилда иқтисодий ислохотларни чўқурлаштиришни энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 10 февралда бўлиб ўтган йиғилишидаги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2006 йил 24 февралда ўтказилган бешинчи ялпи мажлисидаги "Мамлакатимиз тараққиётининг Қонунчилик асосларини мустаҳкамлаш — фаолиятимиз мезони бўлиши даркор" маърузаларининг асосий қондаларини амалга ошириш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ҳаракат Дастури ишлаб чиқилди ва илчилик билан амалга оширилмоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳрида сенаторларнинг сайловчилар билан учрашувлари мунтазам ўтказиб турилди. Бу учрашувларда сенаторлар халқ депутатлари Кенгашларининг, ишлаб чиқариш жамоалари, ўқувчилар, ўқувчи ёшлар, маданият арбоблари, тadbиркорлар фаолияти билан танишилди, ички ва ташқи сиёсат, шунингдек, мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий-иқтисодий ислохотлар юзасидан маърузалар қилдилар ҳамда сўбатлар ўтказдилар.

Сенаторларнинг жойларда турли аҳоли қатламлари билан учрашувлари ўтказилган вақтда ёшларни ишга жойлаштириш, янги иш ўринлари яратиш, ёшларнинг дам олишини таш-

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Матбуот хизмати

Зътироф

Тўғриси, бир неча йил олдин Қувайтда бўлганимизда, қувайтликларнинг Ўзбекистонга нисбатан дўстона муносабатларини сезган эдик. Уч киши кеңкурун пойтахтдаги меҳмонхоналардан бирига жойлашдик. Эртасига эрталаб ўрнидан туриб деразадан қарасак, меҳмонхона олдидаги темир устунда Қувайт давлатининг байроғи билан йўна-ён Ўзбекистоннинг байроғи ҳулираб турибди. Вужудимизни қувонч, ҳайрат ва ҳаяжон ҳиссиётлари қамраб олди. Ажаб, дедик ўзимизга ўзимиз, нега байроғимизни қадаб қўйишди экан! Дарҳол таржимонни олиб меҳмонхона мазмурининг ҳузурига кирдик ва бунинг сабабини сўрадик.

"Сизлар Ўзбекистондан келганингиз учун мустақил мамлакатнинг шарафига миллий байроғингизни ўрнатиб қўйдик, - деди у илтифот қилиб.

"Биз расмий одамлар эмасмиз, оддий журналистлармиз, - дедик.

"Бунинг аҳамияти йўқ, - дея изоҳ берди меҳмонхона мазмури. - Ўзбекистон Имом Бухорийнинг ватани. Байроқ шу юртининг шаъни. Уни шарафласак арийдик.

Бу гапларни эшитиш қанчалик фахрли эканлигини билсангиз эди. Умуман, араб дунёсида Ўзбекистонга эътибор катта. Балки ўтмишда жаҳон тараққиётига қўшган ҳиссамиз тўғрисида, Бизнинг ҳам, ўтмишимизда ҳам, бугунимизда ҳам, келажагимизда ҳам боғлиқлик бор.

Биз Одам Ато билан Моно Ҳаво даврдан бери ер юзидан қандай мўъжизалар юз берган бўлса, ҳаммаси ҳақиқда шохидлик берувчи Мисрининг муқаддас заминидан бўлганимизда, Қоҳиранинг тор, аммо сершоҳин қуддаси бўйлаб бораётган, бир пайт атрофи ўралган ҳовли-ўйнинг пештоқда Ўзбекистон байроғи ҳулираб турганини кўрдик. Ҳаяжонимиз кетдик.

"Қўшма корхонами? - сўрадик мисрлик ҳамроҳимиздан.

"Йўқ, бу ер Ўзбекистоннинг бир парчаси - элчилик, - деди у. Ичкарини кирдик. Раддион бўрашди, Соф ўзбек тилида: "Қоҳирдан гапирмадим" дейилди. Шундан кейин Ўзбекистон мад-ҳияси яради. Сайхун ва Жаҳун оҳанглари Нил узга таралгандек бўлди. Қоҳира радиосининг ўзбек тилидаги эшитиришини эшитиб, қўнғилими яна ҳам кўтарилди. Ватанимизнинг, миллатимизнинг, тилимизнинг араб дунёсидаги обр-эътиборидан ҳеъса фахрландик.

Президентимизнинг араб тилида нашр этилган китоби эса Ўзбекистонни бутун араб дунёсига янада яқинроқ таништирди катта воқеа бўлди.

Иброҳим НОРМАТОВ

(Боши 1-бетда) Бу йил ҳам ўсимликларни ҳимоя қилиш марказлари назоратида кўсак курти уруғларига қарши 236 килограмм трихограмма, кўсак куртининг ўзига қарши 172 миллион донага яқин хабробраконлар, шира - трипсга, ўргимчаккага қарши 70 миллион донадан ошикроқ олтинкўз ва эҳтиёжга яраша бешиктёбрларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Биологик усул негизини асосан трихограмма, бракон, олтинкўз каби тарқалиб кетиши мумкин. Бошқа турдаги зараркунандлар тупдаги етиштирилаётган ҳосилнинг бир қисmini йўқотишига қодир бўлса, ўргимчаккана тупдаги бутун ҳосилни нобуд қилиш имкониятига эга. Ана шулар, ўргимчаккага қарши, зудлик билан ушбу майдонларга олтинкўз ва бешиктёбрлар ҳар гектарига 500 донадан тарқатилиши керак.

- Бугунги кунда биологик усулнинг сони 40 тага етди ва яна кўшимча учта хусусий биологик тарқатиш мумкин. Бошқа турдаги зараркунандлар тупдаги етиштирилаётган ҳосилнинг бир қисmini йўқотишига қодир бўлса, ўргимчаккана тупдаги бутун ҳосилни нобуд қилиш имкониятига эга. Ана шулар, ўргимчаккага қарши, зудлик билан ушбу майдонларга олтинкўз ва бешиктёбрлар ҳар гектарига 500 донадан тарқатилиши керак.

Биологик усул негизини асосан трихограмма, бракон, олтинкўз каби тарқалиб кетиши мумкин. Бошқа турдаги зараркунандлар тупдаги етиштирилаётган ҳосилнинг бир қисmini йўқотишига қодир бўлса, ўргимчаккана тупдаги бутун ҳосилни нобуд қилиш имкониятига эга. Ана шулар, ўргимчаккага қарши, зудлик билан ушбу майдонларга олтинкўз ва бешиктёбрлар ҳар гектарига 500 донадан тарқатилиши керак.

Ҳашаротларнинг қушандаси - қашарот

Фойдали энтомофаглар ташкил этади. Ўз навбатида, энтомофаглар ҳам табиатда яшаш учун қурашади, ташқи муҳит шароитларига мослашади. Баъзилари курғоқчиликка чидамли бўлса, баъзилари паст ҳароратда яхши ривожланади. Шу тўғрисида эр юзидан энтомофагларнинг турлари ҳам ҳар хил. Масалан, биргина трихограмманинг 143 та тури мавжуд бўлса, мамлакатимизда унинг 15 та тури аниқланган.

- Трихограммани гектарига 5х5 тизимда 5-6 кун оралиб уч маротаба, хабробраконни ҳар гектарига 500 донадан, 4-5 кун оралиб зараркунандларнинг ҳар бир авлодига қарши уч мартадан қўллаш бугунги кунда яхши самара бермоқда, - дейди Мирзачўл туман ўсимликларни ҳимоя қилиш маркази бошлиғи Гўлниса Пошоева. - Зараркунандлар ичидан энг хавфлилардан бири ўргимчаккана бўлиб, улар жуда тез кўпайиб, шамол натижасида ҳам кенг майдонларга

риядда қурилиш ишлари олиб бориляпти, - дейди вилоят ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрохимия маркази бош иқтисодчиси Акмал Хошимов. - Мулк шакли ўзгаргач, биологик тарқатишга бўлган эҳтиёж ошиб кетди. - Биологик тарқатишнинг ҳам ўзига яраша ютук ва муаммолари бор, - дейди Мирзачўл туманидаги "Баҳриддин" фермер хўжалигига қарашли биологик тарқатиш мудири, олий маълумотли агроном-энтомолог Юсуф Мирзаев. - Биологик тарқатишлар бир линиядан иборат бўлса, мавсумда 15 тонна, 2 та линияли бўлса, 30 тоннагача арпа, бугдой, маккажўҳори ва бошқа доғли маҳсулотлар хараж бўлади. Бу маҳсулотларни ўз вақтида топишининг имкони бўлмай қолади, топан тақдирда ҳисоб рақамингизда маркази бошлиғи Гўлниса Пошоева. - Зараркунандлар ичидан энг хавфлилардан бири ўргимчаккана бўлиб, улар жуда тез кўпайиб, шамол натижасида ҳам кенг майдонларга

Навоий вилояти Қуйи Зарафшон насос станциялари, энергетика ва алоқа бошқармаси 32 та насос ва 159 та агрегатлари орқали 80-90 метр баландликка сув чиқариб беради. Бу эса деҳқонлару фермерлар ишини енгил қилиб, ҳосилнинг янада мўл бўлишига омил бўлмоқда. СУРАТДА: электр пайвандловчи Анвар Раҳимов. Б.АКРАМОВ олган сурат.

Мулкдор ҳуқуқи қимояда

гона ўти босганлиги аниқланиб, гербицид қимёвий препаратлари билан тезликда ишлов берилиб, юз фоиз самарадорликка эришилди. Президентимизнинг "2006 йилда қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлари)ни фермер хўжаликларига айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорини амалий ижросини таъминлашда ноқонуний ҳолатларнинг олдини олиш борасида ҳам талайгина ишлар қилинди. Бу йил вилоятда 17 та ширкат хўжаликлари тугатилди, улар негизда жами 2157 та фермер хўжаликлари ташкил этилди. Қонунчилик ижроси юзасидан ўтказилган текширишларда 7 ҳолатда ҳокимлар, 6 та ҳолатда тендерни ўтказиш бўйича тизилган комиссиялар томонидан қонунга зид равишда қарор ва бошқа ҳужжатлар қабул қилинганлиги аниқланди. Ушбу ҳолатлар юзасидан 13 та процент келтирилди ва ноқонуний ажратилган 179,2 гектар ер майдонни қайтарилиб, қайта танловга қўйилди.

Вилоятда фермер хўжаликлари жадал ривожлантириш масаласига катта эътибор қаратилиб, фермерларни қўллаб-қувватлаш бўйича барча чора-тадбирлар қўрилмоқда, уларнинг қонуний ҳуқуқлари ҳимоя қилинмоқда. Фермер хўжаликлари қўлағи имконият яратиш, уларга хизмат кўрсатувчи ташкилотлар

ишини мувофиқлаштириш, минерал ўғит ва ёқилги мўйлаш материалларининг четга чиқиб кетмаслигини назорат қилиш бўйича ҳам аниқ режа асосида ишлар олиб борилмоқда. Бугунги кунда вилоятдаги тўртта туманда "Фермер-Сервис" дўконлари ташкил этилган. Ушбу савдо дўконларида фермер ва деҳқон хўжаликларига зарур тўқималар, қишлоқ хўжалик техникалари, уларнинг эҳтиёт қисмлари қимёвий ва биологик маҳсулотлар, минерал ўғитлар, махсус кийим-бошлар сотилади. Шундай "Фермер-Сервис" дўконларининг бошқа туманларда ҳам ташкил этилишига бизнинг бўлимишамиз ҳам ёрдам бермоқда.

Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишни жадаллаштиришнинг ҳуқуқий асосларини кучайтириш, бошқарув идоралари раҳбарларининг жавобгарлигини ошириш, шунингдек, қишлоқ хўжалигини ислохотларни жадаллаштиришга қаратилган қонунлар-иқроси борасида ҳуқуқсўзларимиз ҳам зиммаларидаги масъулиятини чўқур ҳис қиладилар.

Ўт ҳам қўймагин, қўл ҳам синмасин!

Долзарб мавсум арафасида Наманган вилоятидаги барча МТПларнинг йилгига қарши ҳолати ўрганиб чиқилди, камчиликлар ўрнида бартараф этилди. Уримда қатнашадиган 187 комбайн, 900 дан ортиқ қулақчи ва 1124 та трактор учун йилгига востасига билан таъминланган, бошқа йилгига қарши профилактик қомушлар ҳам ниҳоятга етказилди.

Бугун бу ҳамиянинг эътиборини қаратиш лозим бўлган долзарб вазифага айланди, - дейди вилоят ИИБ БХБ бошлиғи, полковник В.Далаев. - Президентимизнинг 2006 йил 17 майдаги қароридан бу борадаги аниқ вазифалар белгилаб берилди. "Қишлоқ ҳаёти" газетасида эълон қилинган табиатни муҳофиза қилиш давлат қўмитаси ва Ўзбекистон фермер хўжалиқлари уюшмасининг республикамиздаги барча фермер хўжалиқлари раҳбарларига, маҳалла фаолларига ва ёшларга муражаати аҳоли ўртасида кенг тўшутилмоқда.

Курбондурд НУРМЕТОВ, Хоразм вилоят прокуратураси қишлоқ хўжалиги соҳасида қонунийликни таъминлаш ва хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўлими бошлиғи, адлия катта маслаҳатчиси.

қамиди 10 гектар экин майдони бўлиши керак. Олайлик, браконни бир миллион донага етказиш учун кунига 3 литр ёғли суг, 3 килограмм шакар, 10 килограмм макка ёки бугдой уни ишлатилиши лозим. Агар улар жамланган бўлса, маҳсулотлар икки баробар ошқича сарфланади. Суғориладиган майдонингиз бўлса, макка ва бугдой, экин майдонидан шакар лавлаги етиштирасиз, яйловда 4-5 та сиғир бокасиз. Қарабсизки, ҳамма маҳсулот ўзингиздан чиқади, бозордан

харид қилишга ҳожат йўқ. Юқоридаги қийинчиликларга ўзим вақтида дучор бўлганман, ҳозир фермер хўжалигини қошида биологик тарқатиш бўлгани учун қийинчилик йўқ десам бўлади. Вилоятдаги бошқа биологик тарқатишларга ҳам 200 гектардан зиёд ер майдони ажратилган. Ҳеч шубҳасиз, биологик тарқатишлар мўл-кўл ҳосил қаровидир. Вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси мутахассислари берган маълумотга қўра, жорий йилда вилоят фермер хўжаликлари давлатга 79 миллиард сўмга пахта, 21 миллиард сўмга галла сотишни режалаштирган. Фермерлар озгина эътиборсиз бўлса борми, оз эмас, кўп эмас 30 миллиард сўмга яқин ҳосилни хавога совуриб юбориши мумкин экан. Демак, зарарли ҳашаротларга қарши курашда биологик усулдан фойдаланиш қўшимча бойлик. Уни сақлаб қолиш ҳар қимнинг ўзига боғлиқ.

Толибжон ЭРГАШЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Хабар

"Афросиёб" ишга тушди

Ҳабар

Ўт ҳам қўймагин, қўл ҳам синмасин!

Аксс-садо

"ФАЛЛАБАНК": "Қишлоқ хўжалигини молиявий қўллаб-қувватлаш устувор йўналиш"

Қишлоқ хўжалиги корхоналари, фермер хўжалиқларига хизмат кўрсатувчи тижорат банклари, жумладан, республика акциядорлик-тижорат "Фаллабанк"нинг устувор вазифаларидан бири этиб - қишлоқ хўжалиги соҳасида банд бўлган ва мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча хўжалик юритувчи субъектларни ҳар томонлама молиявий қўллаб-қувватлашдан ҳамда қишлоқда бозор инфратузилмаларини шакллантиришда фаол қатнашишдан иборат этиб белгирилган.

техника, уруғлик, кимёвий воситалар, ёқилги-мойлаш материалларини етказишни таъминлаш, иш хақи ва бошқа зарурий эҳтиёжларини ўз вақтида олишларига қўлмак бериш масаласи кўйилган.

Жорий йилнинг ўтган даврида банк томонидан пахта етиштириш билан шуғулланувчи 4203 та фермер хўжалиқларига 11 миллиард 722 миллион 500 минг сўмдан зиёд, галла етиштирувчи

республикамизнинг бешта, яъни, Қорақалпоғистон Республикасининг Элликқалъа, Сурхондарё вилоятининг Шеробод, Қашқадарё вилоятининг Нишон, Андижон вилоятининг Марҳамат ҳамда Тошкент вилоятининг Оҳангарон туманларидagi фермер хўжалиқларига 1 миллион 700 минг АҚШ доллари эквивалентидан зиёд кредитлар берилди. Ушбу кредитларга фермерлар ўзлари учун турли русумдаги техника, эҳтиёт қисмлар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга мослашган кичик технологик қурилмалар сотиб олиш билан бирга, айланма маблағларини тўлдирish имкониятларига ҳам эга бўлдилар.

Банкнинг 2006 йилга мўлжалланган "Кредит сисёати"нинг муҳим йўналишларидан бири этиб - ўз миқозлари, жумладан, қишлоқ хўжалик корхоналари, фермерларнинг қўшимча молиявий

Бугунги кунда "Фаллабанк" мамлакатимизнинг йирик банкларидан бири сифатида фаолият кўрсатиб келмоқда. Банк фаолиятининг асосий кўрсаткичларидан бири - банкнинг соф активлари ҳажми ҳисобланиб, бу кўрсаткич 2006 йилнинг 1 июн ҳолатига 85 миллиард сўмдан ортди. Айнан қишлоқ хўжалиги соҳасига йўналтирилган банк қуйилмаларининг умумий миқдори ҳам йилдан-йилга кўпайиб бориб, жорий йилнинг ўтган беш ойи кўнларига кўра 20 миллиард сўмга етказилди. Банкнинг жойларда 32 та филиаллари ва 75 та минибанк ҳамда 150 та жамғарма шохобчалари томонидан мулкчиликнинг турли шаклидаги юридик ва жисмоний шахс сифатидаги 61 мингдан ортиқ миқозларга самарали хизмат кўрсатиб келинмоқда. Миқозларнинг 8200 дан ортиғи фермер хўжалиқларидан иборат бўлиб, уларнинг узогини яқин қилиш мақсадида банк томонидан қишлоқ туманларининг олис ҳудудларида сўнгги уч йил давомида 40 дан ортиқ минибанклар ташкил этилиб, фермерларга комплекс хизматни таъминламоқда.

Қишлоқ хўжалик корхоналари, авваломбор, аксарият фермер хўжалиқлари ишлаб чиқаришларининг асосини ҳозирда давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, хусусан, пахта ва галла етиштириш ташкил этмоқда. Ушбу йўналишдаги улар фаолиятини банк томонидан молиявий қўллаб-қувватлашга қаратилган чора-тадбирлар ичида фермерларнинг тайёрлов ташкилотлари билан тузган контрактация-шартномалари асосида пахта ва галла етиштиришларини имтиёзли кредитлар ёрдамида молиялаштириш, кредитлар ҳисобига фермер учун зарур моддий-

3851 та фермер хўжалиқларига 4 миллиард 86 миллион 900 минг сўмдан кўпроқ имтиёзли кредитлар берилди. Албатта, банк ва унинг жойлардаги филиаллари томонидан хизмат кўрсатувчи фермерларнинг моддий-техника базасининг бақувват бўлишига, яъни, имкон қадар барча фермерларнинг ўз қишлоқ хўжалик техникаларига эга бўлишларига кенг эътибор берилиб келинмоқда. Чунки, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришдаги қаражатларнинг энг катта қисми - бу техника қилинадиган қаражатлар

Банк томонидан хизмат кўрсатилувчи қишлоқ хўжалик корхоналари ва фермер хўжалиқларини молиявий қўллаб-қувватлашда йирик хорижий молиявий институтлар кредит линияларини жалб этиш асосида ташкил қилган фаолияти ҳам қишлоқ хўжалиги соҳасидаги мулкдорларнинг бозор муносабатларига мослашишлар йўлида катта аҳамият касб этмоқда. Хусусан, Халқаро Тараққиёт ва Тикланиш банкнинг "Қишлоқ хўжалик корхоналарини қўллаб-қувватлаш" лойиҳаси доирасида банк томонидан

ресурсларга бўлган эҳтиёжларини молиявий инструментларнинг замонавий воситалари ёрдамида қондиришга алоҳида эътибор берилган. Шу асосда банк ўз миқозларининг, авваломбор, фермер хўжалиқларининг галла ўримиғимида фойдаланиладиган техникалари паркинни яқинлаш, самарали ҳамда юқори унумда ишлайдиган хорижий техникаларни республикага келтириш борасида ҳам бирмунча ибратли ишларни амалга оширмоқда. Германиянинг "КЛААС КГА" компаниясининг билан банк ўртасида 40 дон "Доминатор-130" русумли юқори унумли комбайнларни келтириш бўйича 4 миллиард 200 миллион сўм қийматдаги шартнома тузилиб, комбайнлар апрел-май ойларида икки босқичда келтирилди ҳамда республикамизнинг Жиззах, Самарқанд, Сурхондарё, Навоий, Қашқадарё, Сирдарё, Тошкент ва Фарғона водийси вилоятларидаги фермерларга беш йилгача муддатга лизинг шартномаси асосида берилди.

Мавсуми арафасида келтирилган махсус техникалар галлар дехқонларнинг оғирини енгли қилиб, етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда, сифатли йиғиштириб олиш имконини беради. Албатта, амалга оширилган ушбу йирик лойиҳа банк томонидан режалаштирилган тадбирлардан бири бўлгани ҳолда, келгусида барқарор фаолият юритувчи фермер хўжалиқлари, муқобил машина-трактор паркларининг янги техникаларга, эҳтиёт қисмларга бўлган асосли эҳтиёжларини банкнинг замонавий молиявий воситалари ёрдамида қондириш имконини беради ва бу хайрли иш изчил давом эттирилади.

Бир сўз билан айтганда, "Фаллабанк" қишлоқ хўжалик корхоналари, фермер ва дехқон хўжалиқларининг энг яқин ҳамкори ва мададкори сифатида иқтисодий-техник ривожига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаверади.

Ф. КАЛОНОВ

Гаровдагилар тақдири номаълум

Ироқда Россия элчихонаси ходимларини ўғирлаб кетган жангарилар қўлга олинди, шафқатсизларча жазоланади.

Хунрезликлар олди олинди

Канаданинг Торонто шаҳрида террорчилар томонидан амалга оширилши мумкин бўлган йирик кўпроқчиликнинг олди олинди.

Полициянинг маълумотларига кўра, шаҳарда ўтказилган антитеррор амалиёти чоғида 17 нафар араб миллатига мансуб фуқаро қўлга олинган. Уларнинг уйларида 3 тонналик портлатиш моддалари ва компьютерлар топирилган. Маълум бўлишича, террорчилар шаҳарда бир неча портлатишлар уюштириш, парламент биносини гаровга олиш ва баш вазир Стивен Харперга суиқасд уюштиришни режалаштиришган. Жиноятчилар шу йўл билан ҳукуматни Афғонистондаги ҳарбий контингентини олиб чиқиб кетишга мажбур этишмоқчи бўлишган.

Собик раҳбар қамалди

Парагвайнинг қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Мамлакат суди Мак-Кинни давлат бошқаруви даврида 16 миллион доллар миқдордаги пулни ноқонуний равишда чет эл банкларидаги ҳисобига ўтказиб юборганликда айбдор, деб топди. Собик раҳбар 1999 йил Раул Кубаснинг истеъфосидан сўнг президент этиб тайинланган ва давлатни 2002 йилгача бошқарган.

Вазият бироз юмшайди

Фаластинда давом этиб келаётган бир неча ҳафталик ўзаро тўқнашулар барҳам топадиган бўлди.

Парламентдаги оқ кукун

Утган кун Буюк Британия парламенти бир хунга ёпиб қўйилди.

Парламентга кириб келган бир фуқаро бино ичига оқ кукун сегиб юборди ва бу "Сибир куйдиргиси" касаллигини тарқатувчи модда эканини айтиди. Бинодагилар зудлик билан эвакуация қилинди. Мутахассислар кукун тарқибини текшириб кўрчга, у оддий ун эканлиги маълум бўлган.

"Ўзга ҳовлига тош отилмайди"

Хитой ташқи ишлар вазирлиги мамлакат ички ишларига аравашимаслигини АҚШдан талаб этмоқда.

Бундан бир неча кун илгари АҚШ давлат департаменти расмий вакили Шон Мак Кормак Хитой ҳукумати 1989 йил 4 июн Тяньаньмэн воқеасида ҳалок бўлганлар ва қамоққа олинганлар ҳақида аниқ маълумотлар беришга чакирган эди. 1989 йил 4 июнда Пекиннинг Тяньаньмэн майдонида намоийш уюштиратганларни тарқатиб юбориш вақтида расмий юзга яқин одам ҳалок бўлган. Хитой расмийларининг баёнотида ёзилшича, бу мамлакатнинг ички масалаларидир, унга аралашшига ҳеч қандай ҳаққи йўқ. INTERNET хабарлари асосида Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Ҳисобли дўст айрилмас

Ҳар бир савий-ҳаракатнинг натижаси амалга оширилган қўлғу ишлар сарҳисоб қилинганда кўзга яққол ташланади. Улуғ ва муқаддас байрамларимиз арафасида ютуқларни таҳлил қилиш, янги-янги довларга кўтарилиш йўллариини белгилаб олиш ҳалқимизнинг яхши бир анъанасига айланиб қолган.

Ишларимизга шу ҳоқатдан назар ташлайдиган бўлсак, - дейди "Хоразмгаз" ҳудудий газ таъминоти корхонасининг директори Б.Исмаилов. - Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 15 йиллиги арафасида қандай натижаларга эришганимиз яққол намоён бўлди. Мана қаранг, бугун вилоятимизда 223288 аҳоли хонадонини "зангори олов" билан улуғсиз таъминланмоқда. Улғуржи истеъмолчилар ҳам кўпайиб бориб, 4470 тани ташкил этаётди. Бошқача қилиб айтиладиган бўлса, аҳоли манзилгоҳларининг газ билан таъминланиш даражаси бугун 97,6 фоизни ташкил этаётди.

"Хоразмгаз" ўтган йили жами истеъмолчиларга 1478,8 миллион кубометр газ етказиб берди. Унинг асосий қисми - 1302 миллион кубометрдан аҳоли хонадонларини фойдаланди. Газчилар илгор технологияларини қўллаш, қувурлар созлиги ва ускуналар пухталигини таъминлаб, бир йилда 63,1 миллион кубометр газни иқтисод қилишга эришишди. Бу кўрсаткичи 2003 йилга қиёс қилинганда, эришилган натижа - иқтисод қилинган газ 438102 минг кубометрдан кўпроқни ташкил қилганини яққол кўраемиз.

фояки, ўтган чорақда олдинги йилнинг шу муддатидагидан 102,8 миллион кубометр кам газ истеъмол қилинди. Аҳоли хонадонларида газдан фойдаланиш 617,7 миллион кубометрдан 531,6 миллион кубометрга тушди. Улғуржи истеъмолчилар ҳам газдан ҳисоб-китоб билан фойдаланиб, 48,2 миллион кубометр газни тежашга эришишди.

Ҳўш, бу ютуқларнинг омили нимада? Хоразм газчилари қандай қилиб юқори натижаларга эришмоқдалар? Биз юқорида бугун вилоятда 223288 хонадон газдан фойдаланганлигини айтиб ўтдик. Уларнинг 98,8 фоизи ўлчаш асбоблари билан жиҳозланганлигини таъкидласак, газни бунчалик тежаб ишлатишга эришилаётганининг сабаблари ойдинлашади. Шу билан бирга, газ ортиқча ишлатилишига чек қўйиш, ундан тежаб-терғаб фойдаланишга эришиш учун яна бир қатор йўналишларда жиддий иш олиб борилмоқда. Аввало, истеъмолчиларга газни кўп сарфлайдиган иситиш қозонларини замонавий, тежамлилари билан алмаштириш тарғиб қилинмоқда. Улғуржи истеъмолчилар фойдаланиб келадиган эскирган роторли газ ўлчаш асбоблари ҳам замонавий, аниқ ишлайдиганлари билан алмаштириляпти. Яна бир йўналиш борки, уни газлаштириш идоралари ўз зиммасига олмақдалар. Бу ер ости қувурларини ҳаммаи соз саклаш, уларни режал и равишда юзга чиқаришга қаратилган. Бу ҳам газ йўқотишларини кескин камайитириб беришга имкон бераётди.

Газ учун тўловларни ундириш газ таъминотчилари фаолиятидаги энг оғирлиқ масала бўлиб қолмоқда. Тўғри, газ бўлиха тўловларни ундиришга маҳаллий ўзини ўзи бошқариш идоралари, жамоатчилик вакиллари ҳам катта ёрдам кўрсатишляпти. Шу йилнинг ўрт ойидагина улғуржи истеъмолчиларнинг қарзлари деярли 200, аҳоли қарзи 175 миллион сўмга камайганлиги шундай савий-ҳаракатларнинг натижасидир. Лекин қарздорликни кескин камайитириш учун қатъий чоралар кўриш, қонун қучидан фойдаланишга ҳам тўғри келмоқда. Муддати ўтган қарздорлиги махсуд истеъмолчилардан тўловларни мажбурий ундириш учун ҳужжатлар ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларига тақдим этилмоқда. Шу

йилнинг дастлабки 4 ойи мобайнида истеъмолчилардан 2 миллиард 166 миллион сўм қарзни ундириш бўйича ҳужжатлар фуқаролик ва хўжалик судларига тақдим қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Коммунал хизматлар тарифларининг асосиёз равишда ўсиб кетишига йўл қўймаслик ҳамда улар учун ўз вақтида ва тўлиқ ҳисоб-китоб қилиниши учун истеъмолчиларни маъсулятини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги, Вазиарлар Маққасининг "Табиий газ истеъмолчилари ва газ билан таъминловчи ташкилотлар ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларни тақомиллаштириш тўғрисида"ги қарорлари асосида коммунал хизматлар учун шартномаларга ўзгартиришлар қилинди. Шу йўл билан муддати ўтган қарзлар учун пеня ҳисоблаш тартиби жорий этилди.

Айни пайтда тўловларни ундириш учун "Ўзбекистон почтаси", Халқ банки бўлимлари билан ҳамкорлик қунайитиляпти. Ишчи-хизматчиларнинг ойлик маошларидан тўловларни ундириш бўйича ишлар ташкил этиляётди. Бунинг учун ҳамкорларга 10 фоизгача ажратмалар бериш жорий қилинди. Бу йил истеъмолчилардан қарзларни ундиришга жиддий киришилди. Корхона ва ташкилотлардан 1800 миллион сўм қарзни ундириш юзасидан вилоят хўжалик судига 33 та даъво аризаси киритилди. Натижада, 1672 миллион сўм ундирилди. Фуқарорлик судларига ҳам даъво аризалари киритилмоқда. Кейинги ойларда 9870 хонадондан 3100 миллион сўмини ундириш юзасидан хўжалик судларига мурожаат қилинди. Айни пайтда газдан ноқонуний фойдаланишларга чек қўйиш борасида ҳам қизгин иш олиб борилмоқда. Амалга оширилган назорат ишлари мобайнида 238 та истеъмолчи газ

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

Бухоро томонларда

Ишчилар учун уйлар

Бухоро нефтини қайта ишлаш заводида слесар бўлиб ишловчи Шавкат Обидовга янги уй қалити топширилди.

Яқинда корхонамизда ишловчи 20 нафар ишчи ходимга тўрт, беш ва олти хонадан иборат, барча қулайликларга эга уйларнинг қалити топширилди. - дейди завод касабга уюшма қўмитаси иш юритувчиси Мухайёдон Нарзиёева. - Завод маъмурияти бюртмаси асосида уй-жойлар қуриш давом этмоқда.

Қоровулбозорда сунъий кўл

Нефтчилар шаҳарчаси - Қоровулбозорда сунъий кўл барпо этилди.

Бухоро нефтини қайта ишлаш заводи томонидан ажратилган маблаг эвазига қурилган кўлда барча қулайликлар мўҳайё қилинган. Чўлнинг қоқ марказида бунёд бўлган, 4 гектардан зиёд майдонни эгаллаган сув ҳавзаси қоровулбозорликлар учун аини муддао бўлди.

И.ИБРОҲИМОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

Ўрта Чирчиқ туман суд ижрокчилар бўлинмасида кимовши савдоси ўтказилади. Савдога қуйидаги автотранспорт воситалари қўйилади:

№/р	№/т русуми	Ишлаб чиқарилган йил, давлат рақами	Бошланғич нархи	Кимовши савдоси ўтказилган кун
1	ГА3-5204, носоз ҳолда	1976 йил, 11 АЕ 290	600.000 сўм	10.07.06
2	ЗИЛ-130, носоз ҳолда	1969 йил, 11 АЕ 299	700.000 сўм	10.07.06
3	ГА3-31029, рамас носоз ҳолда	1994 йил, 11 АС 311	450.000 сўм	10.07.06
4	ЗИЛ-130, носоз ҳолда	1967 йил, 11 АЕ 295	700.000 сўм	10.07.06
5	КамАЗ-5320, носоз ҳолда	11 АК 651	800.000 сўм	19.06.06

Кимовши савдоси 2006 йил 19 июн, 10 июл кунлари соат 11.00 да судлар Департаментининг Тошкент вилояти ҳудудий бўлимида Тошкент шаҳар Яқасарой туман У.Носир кўчаси, 93-уй, 3-қаватда ўтказилди. Кимовши савдосида қатнашадиган корхона ва фуқаролар автотранспортлар бошланғич нархининг 10 фоизини тўлаб қатнашишлари мумкин. Кимовши савдосига аризалар олиш 3 кун олдин тўхтатилади. Маълумот учун телефон: 8(276) 20-701

Ханифа ШАМШИЕВА

